Þverfagleg teymisvinna

Sveindís A. Jóhannsdóttir, félagsráðgjafi MA

Félagsráðgjafinn

Sveindís Anna Jóhannsdóttir

- Starfsendurhæfing Hafnarfjarðar
- Samvinna - Starfsendurhæfing á Suðurnesjum
- Verkefnastjóri hjá félagsmálaráðuneyti
- Félagsráðgjafinn ehf.
- Barna- og unglingageðdeild (BUGL)
- Fjölskylduþjónustan Lausn
- Svæðisskrifstofa málefna fatlaðra
- Sólheimar í Grímsnesi

Félagsráðgjafinn

Teymisvinna

Engin ein faggrein er með töfralausnina að því að leysa flókinn vanda.

Safna þarf saman þekkingu á mörgum fræðasviðum, samræma hana og nota til að leysa á árangursríkan hátt vanda t.d. tengdan heilsu, fræðslu, umhverfi eða samskiptum.

Teymisvinna í velferðarþjónustu

1+1+1 = 4

- Heildræn sýn
- Lýðræðislegt samstarf
- Samábyrgð
- Samfella í þjónustu / sveigjanleiki
- Samskipti / samráð
- Betri klínísk útkoma
- Dregur úr þörf á sértækri þjónustu
- Fjárhagslega hagkvæm þjónustuleið

Cambridge og Parks (2006), Grumbach og Bodenheimer (2004), Long, Grayson og Boaz (2006), Pinsof og Wynne (2000).

Félagsráðgjafinn

Þverfagleg vs. fjölfagleg vinna

- Þverfagleg (interdisciplinary) vinna er þar sem vitneskja, vinnuaðferðir og viðhorf tveggja eða fleiri fagmanna koma saman að því að leysa ákveðið verkefni. Náið samstarf er á milli fagaðila og sameiginleg niðurstaða.

- Fjölfagleg (multidisciplinary) vinna einkennist að því að mismunandi fagfólk vinnur á sinn hátt að tilgreindum hluta verksins. Samstarf eða samskipti eru oft ekki á milli fagaðila og ekki sameiginleg niðurstaða.

Félagsráðgjafinn

Mismunandi þverfagleg teymi:

- Innan vinnustaðar
- Fleiri teymi innan sama vinnustaðar
- Til skemmri eða lengri tíma
- Verkefnatengt
- Teymi ólíkra stofnana/kerfa
- Landshlutateymi
- Alþjóðateymi

Ferli við myndun teymis:

- Mótunarstig
- Ágreiningsstig
- Umræðustig
- Framkvæmdastig
- Lokastig

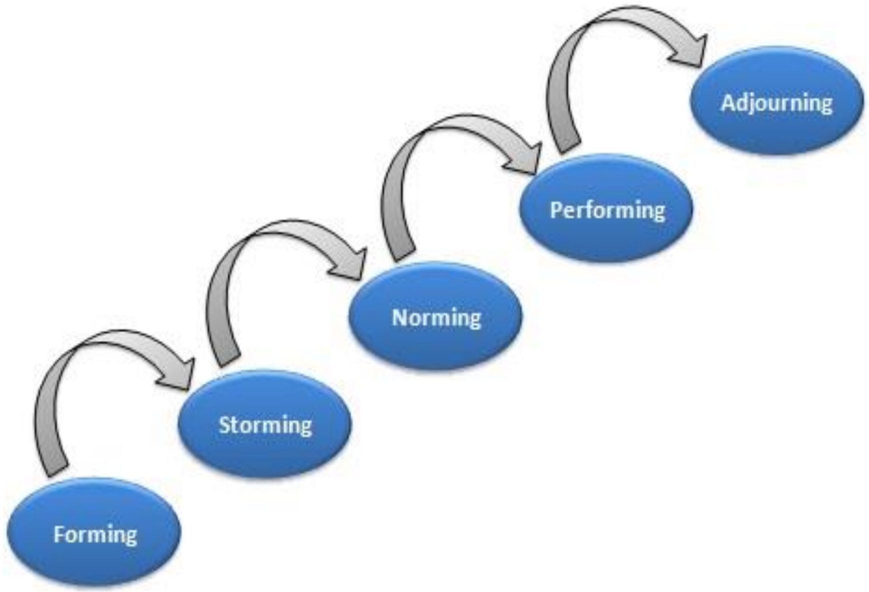

Breytt hlutverk fagfólks

- Til að geta veitt hjálp til sjálfshjálpar hefur fagfólk þurft að losa sig undan íhlutunar- og eftirlitshlutverkum. Traust menntun og rannsóknarstörf hafa átt sinn þátt í að þróa betri verkfæri sérmenntaðs fagfólks (Sigrún Júlíusdóttir, 2006).

- Í dag er varað er við oflækningum, sjúkdómsvæðingu og hlutgervingu fólks (Jóhann Ágúst Sigurðsson, 2004; Stefán Hjörleifsson, 2004).

Félagsráðgjafinn

Handleiðsla hluti fagþróunar

- Handleiðsla er aðferð til að efla fagmennsku, vernda fagmanninn og tryggja gæði þjónustu (Sigrún Júlíusdóttir, 2000; Steinunn Hrafnsdóttir og Anna Rós Jóhannesdóttir, 2006).
- Handleiðsla skiptist í stjórnun, stuðning og þekkingu/lærdóm (Kadushins, 1992).
- Handleiðsla á að þroska og efla starfsfólk faglega, mennta það og styðja (Egelund og Kvilhaug, 2001).
- Forvörn gegn kulnun í starfi s.s. skorti á orku, áhuga/bjartsýni, verkkvíða, einangrun, reiði/hroka, deilum, tómleika og erfiðleikum við að gefa af sér.
- Einstaklingshandleiðsla / hóphandleiðsla

Félagsráðgjafinn

Markmið handleiðslu:

- Auka faglegan og persónulegan þroska
- Veita tækifæri til þekkingaröflunar
- Þróa vitund um hlutverk og ábyrgð
- Öðlast betri skilning á fólki, vanda/aðstæðum
- Umræður um hugmyndir, stefnu og áætlanir
- Byggja upp faglegt sjálfstraust og nýjar leiðir
- Veita endurgjöf og hvatningu
- Meta álag og streitu

Félagsráðgjafinn

Lög um heilbrigðisþjónustu

- Í 1. grein laganna nr. 40/2007 kemur fram að allir landsmenn skuli eiga kost á **fullkomnustu heilbrigðisþjónustu sem á hverjum tíma eru tök á að veita til verndar andlegu, líkamlegu og félagslegu heilbrigði.** Í lögunum er þess jafnframt getið að heilsugæslan skuli að öllu jöfnu vera fyrsti viðkomustaður sjúklinga.
- Rannsóknir benda til þess að um 35-45% þeirra sem leita til heilsugæslunnar séu með heilsufarsvanda af sálfélagslegum toga

(Agnes Agnarsdóttir, 1997).

Sálfélagsleg þjónusta heilsugæslunnar

- Þróun hjá félagsráðgjöfum, iðjuþjálfum og sálfræðingum árin 2007-2012 innan heilsugæslunnar:
  - Stöðugildum félagsráðgjafa fjölgaði úr 2,5 í 3,19 sem er um 28% aukning.
  - **Iðjuþjálfum fækkaði hins vegar um 24%**, stöðugildi voru 5,39 en lækkuðu í 4,10.
  - Stöðugildum sálfræðinga hefur fjölgað langmest eða um 81%. Stöðugildi voru 8,11 og fjölgaði í 14,75 (Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins, 2012).

Félagsráðgjafinn

Þarfir, reynsla og viðhorf foreldra:

Rannsókn á sálfrélagslegri þjónustu

Helstu niðurstöður:

- Foreldrar leita fyrst og fremst til sjálfstætt starfandi fagaðila varðandi sálfélagslegrar þjónustu.
- Foreldrar hafa aðallega þörf fyrir uppeldisráðgjöf og ráðgjöf vegna geðheilbrigðis barna.
- Vilja helst leita til leikskólans með uppeldisráðgjöf.
- **Vilja leita til heilsugæslunnar varðandi geðheilbrigði barna en hafa leitað talsvert til sjálfstætt starfandi.**
- Vilja helst leita til sjálfstætt starfandi vegna skilnaðar/sambúðarslita en svo sýslumanns.

Sveindís Anna Jóhannsdóttir, MA verkefni 2013

Félagsráðgjafinn

Helstu niðurstöður:

- Flestum foreldrum finnst þjónusta við barnafjölskyldur vera góð innan heilsugæslunnar.
- **Flestum foreldrum finnst að sálfélagslegri þjónustu sé hvorki vel né illa mætt innan heilsugæslunnar.**
- Félagsráðgjafar/sálfræðingar auka ánægju með þjónustu heilsugæslunnar.
- Fjölskyldugerð/búseta hefur áhrif á þjónustuþörf.
- **Foreldrar í Hafnarfirði leita síður í þjónustukerfin en meira til sjálfstætt starfandi en foreldar á Akureyri.**

Þörf foreldra á faglegri þjónustu eftir búsetu á Akureyri og í Hafnarfirði

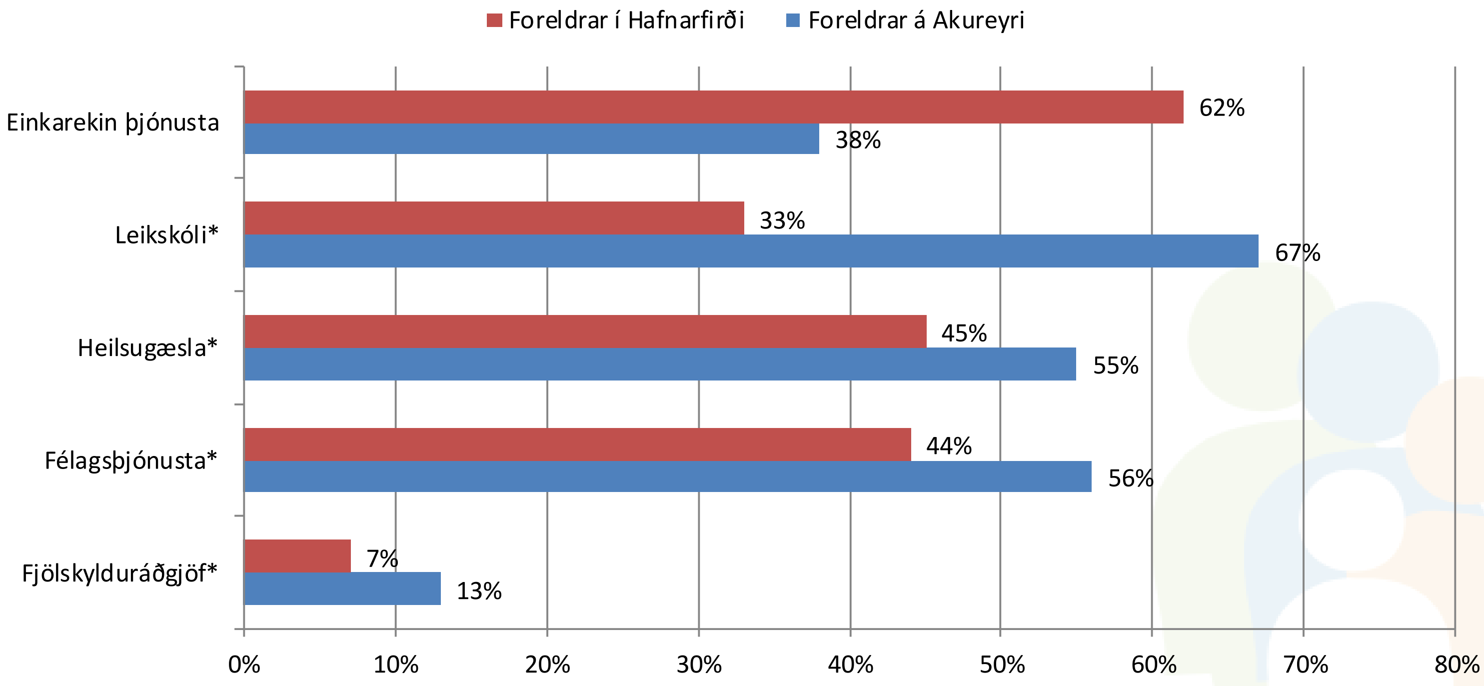

(n=7225, *p <0,05)

Sveindís Anna Jóhannsdóttir, MA verkefni 2013

Félagsráðgjafinn

Ályktun:

- Akureyrarmódelið góð fyrirmynd með skipulag þjónustu frá meðgöngu og yfir í grunnskóla.
- Efla heilsugæsluna til muna, ekki nýtt en lítil þróun.
- **Þverfagleg teymi nauðsynleg til að mæta þörfum um sálfélagslega þjónustu.**
- Byggja þarf samstarfsbrýr á milli þjónustukerfa og efla samstarf stofnana.
- Sjálfstætt starfandi fagfólk er að mæta þjónustuþörf þar sem grunnþjónustan er mjög takmörkuð.

Starfsendurhæfing Hafnarfjarðar

Markmið Starfsendurhæfingar Hafnarfjarðar:

Að endurhæfa þátttakendur út í vinnu.

Að auka lífsgæði þátttakanda.

Að auka lífsgæði fjölskyldu hans.

Að þátttakandi fari í atvinnu að endurhæfingu lokinni og/eða í áframhaldi nám.

Að endurhæfing fari fram í heimabyggð.

Félagsráðgjafinn

Starfsendurhæfing Hafnarfjarðar

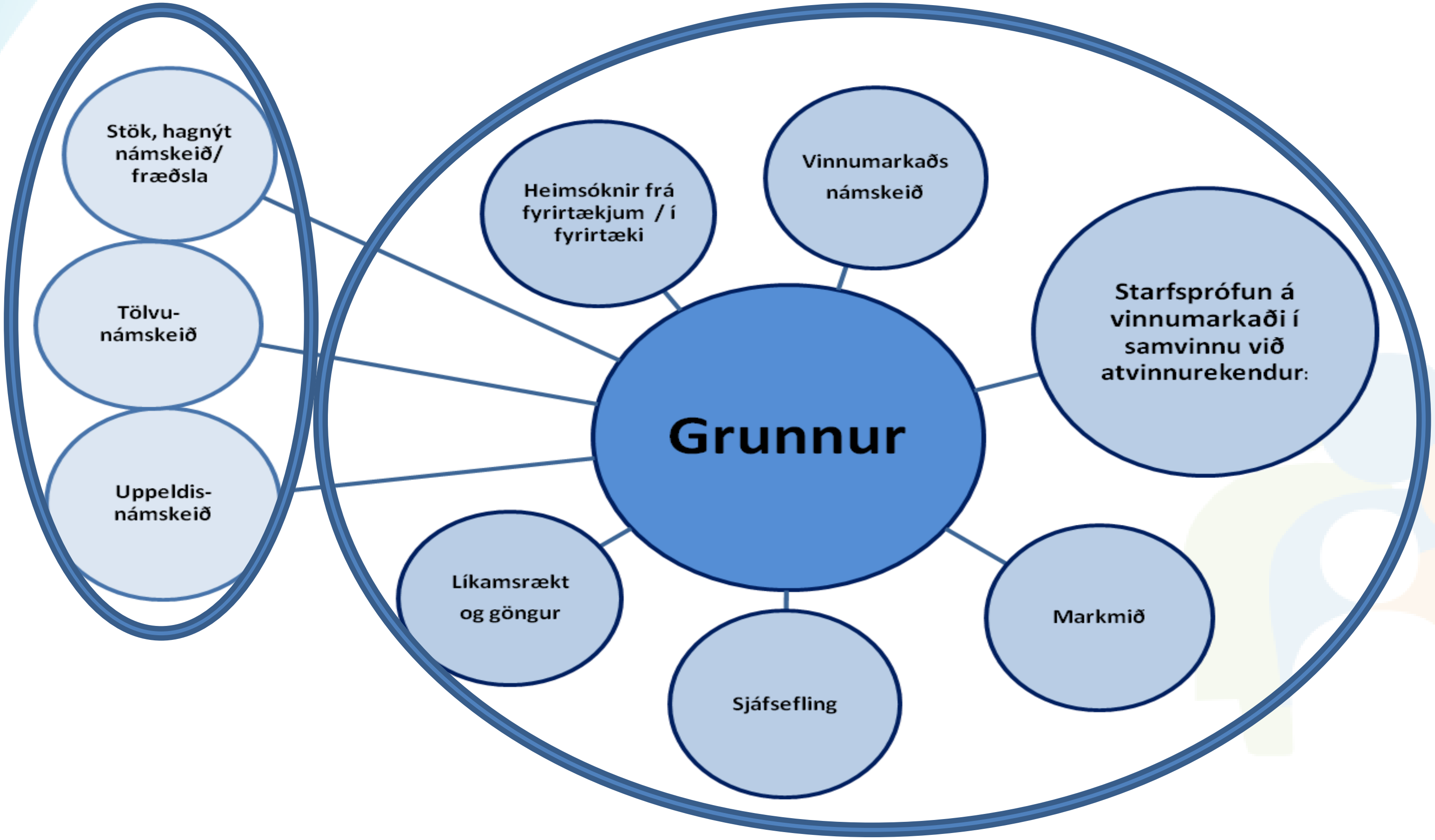

Félagsráðgjafinn

Starfsendurhæfing Hafnarfjarðar

Þverfaglegt teymi:

• Áfengisráðgjafi/djákni	30%
• Félags- og fjölskylduráðgjafi	80%
• Iðjuþjálfi/MS heilbrigðisvísindi	80%
• Leikari/viðskiptafræðingur	100%
• Sálfræðingur	30%
• Sjúkraþjálfari/Uppeldis- og menntunarfræðingur	100%

Að auki er móttökuritari	60%

Félagsráðgjafinn

Starfsendurhæfing Hafnarfjarðar

Þverfaglegt teymi fundar vikulega:

- Teymisfundur, stuttur 2x í mán 1,5 klst.
  - Upplýsingar/skilaboð
  - Málefni sem þarf að taka ákvörðun um
  - Stutt mál þátttakenda
  - Þróunarverkefni
  - Önnur mál

Stutt mál: Ráðgjafi gerir í stuttu máli grein fyrir hver vandinn er og ber fram spurningu/beiðni til fundarmanna sem þeir taka til stuttrar umfjöllunar.

Félagsráðgjafinn

Starfsendurhæfing Hafnarfjarðar

Þverfaglegt teymi fundar vikulega:

- Teymisfundur, langur 2x í mán 2,5 klst.
  - Upplýsingar/skilaboð
  - Staða beiðna
  - Nýjar umsóknir
  - Málefni sem þarf að taka ákvörðun um
  - Stutt mál þátttakenda
  - Löng mál þátttakenda
  - Innanhússtilvísanir
  - Starfsprófanir, staða/upplýsingar
  - Umræður um starfsemina/fagleg mál
  - Önnur mál

.

Félagsráðgjafinn

Starfsendurhæfing Hafnarfjarðar

Starfssvið fagaðila:

- Þverfagleg teymisvinna
- Persónuleg ráðgjöf / fjölskylduvinna
- Samvinna við tilvísandi ráðgjafa
- Greiningarvinna
- Fyrirlögn matslista
- Kennsla / Hópastarf / Starfsþjálfun nema
- Stefnumótun/þróunarvinna
- Kynningarmál
- Samstarf við fyrirtæki og stofnanir

Félagsráðgjafinn

Starfsendurhæfing Hafnarfjarðar

Helstu samstarfsaðilar:

- Virk starfsendurhæfingarsjóður
- Tryggingastofnun
- Heilsugæslustöðvar
- Félagsþjónustur sveitarfélaga
- Starfsendurhæfingarstöðvar og aðrir í endurhæfingu - Reykjalundur/Janus/Hringsjá
- Fagfólk er kemur að málum einstaklinga
- Ýmsar menntastofnanir

Félagsráðgjafinn

Ótímabær örorka – Nei takk

- Aukið samráð milli þjónustukerfa. Stundum þurfa allir fagaðilir sem koma að einu máli að hittist og fara yfir málin saman.
- Aukið aðgengi að geðlæknum.
- Hækka lágmarkslaun og tengja við framrærslukostnað.
- Starfsgetumat í stað örorkumats byggt á þverfaglegu samstarfi.
- Aukin grunnþjónusta heilsugæslunnar.

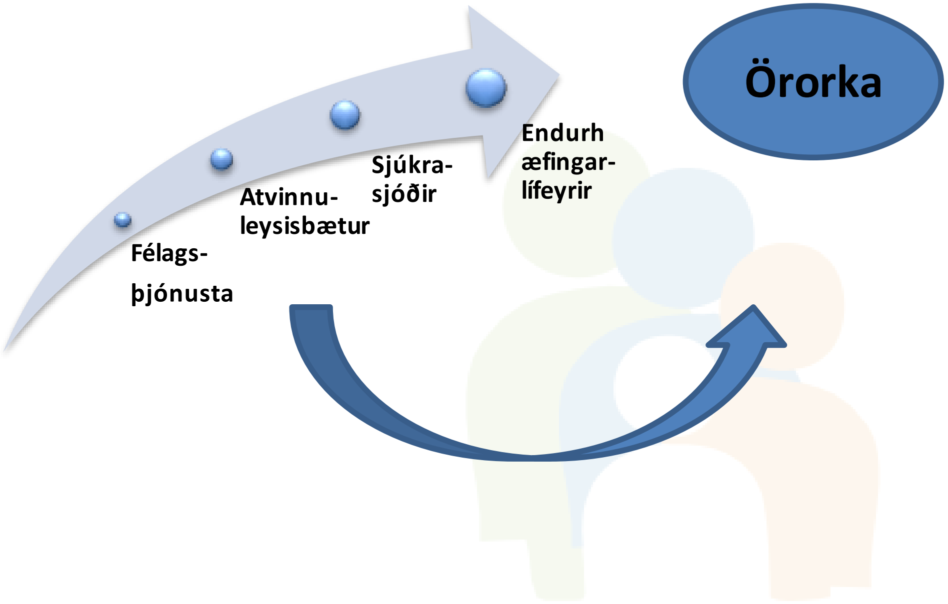

Endurskoðun almannatrygginga

Helstu tillögur:

- Einn lífeyri til elli- og örorkulífeyrisþega (212,766 kr.)
- Lækkar um 45% af öllum samanlögðum tekjum viðkomandi, utan séreignarlífeyrissparnaðar og fjárhagsaðstoðar sveitarfélaga, og verði án frítekjumarka, sem verði lögð niður.
- Örorkulífeyrisþegar 24 ára og yngri fái greidda viðbót sem verði án frítekjumarka (22,000 kr.) og komi í stað aldurstengdrar örorkuuppbótar samkvæmt gildandi lögum. Lækkar um 5% við hvert aldursár.

Endurskoðun almannatrygginga

Helstu tillögur:

- Starfsgetumat í stað læknisfræðilegs mats á heilsufari eins og nú er (örorkumat). *Vantar nánari útfærslu frá nefndinni.*
- Tvö þrep: Í fyrsta þrepi verulega skert starfsgeta (26-50%) og í öðru þrepi lítil sem engin starfsgeta (0-25%). *Ekki gert ráð fyrir bótum ef starfsgeta er yfir 50%.*
- Við starfsgetumat fari fram grunnmat/sérhæft mat til að meta raunhæfi starfsendurhæfingar og líkur á árangri. Ferli ljúki með starfsgetumati ef einstaklingur hefur áfram skerta starfsgetu.
- Endurhæfingarlífeyri sé heimilaður í allt að 3 ár en sérstök heimild til að framlengja í allt að 5 árum, sé endurhæfing metin raunhæf.

Félagsráðgjafinn

Grunnur að góðu teymisstarfi

- Virðing
- Hlusta
- Skiptast á skoðunum
- Sjálfsþekking
- Samvinna

Félagsráðgjafinn

Tölum saman

Kvölda tekur, kem ég heim.
Konan mín svo sæt og fín
þiggur koss af karli þeim
sem kemur eftir vinnu.

En elskan sú segir fátt
það finn ég vel
með felldu er eitthvað ekki nú.

Við vitum bæði að þögn er þeim
þarfleg sem að skjöldum tveim sér leika
ó, það bjargföst er mín trú
að ættum við að ræða málin nú.

Þessi sama gamla saga
að segja ei neitt
um það sem angrar hugi okkar
svona yfirleitt.

Þú seint munt sjá þann sannleik
hér að ef við yrðum ekki á hvort
annað ástin fer.

Vilhjálmur
Vilhjálmsson